

08502

STATUTELE

SOCIETĂȚII DE LECTURĂ

A

INTELIGENȚEI ROMÂNE

DIN
BCU Cluj / Central University Library Cluj

==== ORĂȘTIE ȘI JUR ====

a) Scopul societății.

§. 1.

Scopul societății este cultivarea în limba maternă, perfecționarea în literatură și distracțiunea socială.

b) Mijloacele societății.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

§. 2.

Mijloacele societății sunt literare și pecuniare. Cele literare să vor procura prin înființarea unei biblioteci din produsele literare corăspunzătoare scopului și din scrieri periodice; iar' mijloacele pecuniare: taxele membrilor societății, precum și spendele ce să vor primi dela binefăcători.

c) Membrii societății.

§. 3.

În societate să primește ori-ce individ, fără deosebire de naționalitate,

cu cultură și purtare morală bună. Primirile le decide adunarea generală la propunerea comitetului.

§. 4.

Membrii societății sunt:

onorari, fondatori, ordinari, extraordinari și ajutători.

a) Membrii onorari sunt acei civili ai statului, binemeritați pentru literatură, pe cari adunarea generală, la propunerea comitetului, îi onorează cu titlul acesta.

b) Membru fondator e acela, care solvește societății odată pentru totdeauna suma de ~~100 fl.~~^{500 lei} — ~~una sută floreni~~ — (200 cor.)

c) Membru ordinar e acela care solvește societății o contribuție anuală de ~~6 fl.~~^{120 lei} (12 cor.) în două rate ~~semestrale,~~^{trimestrale} anticipativ.

d) Membri extraordinari sunt cei ce contribuiesc societății pe an ~~cite 4 fl.~~^{cate 60 lei} (8 cor.)

e) Membri ajutători sunt aceia, cari ajută societatea cu o contribuție anuală de ~~2 fl.~~^{24 lei} (4 cor.)

f) Indivizi aparținători statelor străine pot fi membri numai cu încuviințarea înaltului minister r. u. de interne.

§. 5.

De a fi membru încetează cineva, prin abdicarea de bunăvoie, prin moarte, prin strămutarea domiciliului și prin exchidere.

§. 6.

Dacă voiește cineva dintre membrii societății a eși din gremiul aceleia, atunci cu trei luni înaintea expirării anului, are să aducă la cunoștința comitetului voia sa, căci la din contră și pe anul următor să va privi de membru și va fi deobligat la răspunderea taxei $\frac{1}{2}$ — una jumătate de an, — de cumva nu va fi restrîns la pasul eșirii, prin strămutarea domiciliului său. În cazul ultim, va avea de a răspunde contribuirea numai până la finea (anului) lunii în care s'a întîmplat strămutarea.

§. 7.

Acel membru care nu solvește taxa nici după trei luni de zile dela termenul defipt spre răspundere — adecă 1

ianuarie și 1 Iulie — mai întâi să admoniază, și la caz cînd aceea rămîne fără rezultat, comitetul — după 8 zile — are drept a șterge pe respectivul din numărul membrilor societății, rezervîndu-și dreptul de a incassa, dela cel exchis, atît suma restantă, cît și suma cadentă pe 3 luni înainte, socotindu-să acest timp dela ziua exchiderii.

d) Drepturile și datorințele membrilor.

§. 8.

Membrii fondatori, ordinari și extraordinari au dreptul:

a) a să folosi de toate beneficiile ce le ofere societatea;

b) a fi aleși în ori-ce funcțiune a societății;

c) a lua parte cu vot decisiv în toate adunările generale ale societății;

d) membrii ajutători au drept a să folosi de jurnalele și biblioteca societății. Dînșii în adunarea generală au numai vot consultativ;

e) nemembrii să vor putea introduce de cătră vre-un membru al societății, ca oaspeți în localitatea de lectură.

Aceștia însă nu să bucură de alt drept față cu societatea;

f) fiindcă societatea constă din oameni cuți, nimenea nu are drept de a-și însuși vre-o întîietate, ci tot insul e dator a păzi cu strictetă bunacuviința față de ori-care membru al societății.

e) Conducerea afacerilor societății.

§. 9.

Sfera de activitate a adunării generale:

a) aprobarea preliminarilor, cenzurarea și aprobarea rațiociniilor;

b) a da absolutoriu funcționarilor;

c) a decide finalmente asupra primirii și excluderii membrilor, la propunerea comitetului;

d) a decide finalmente în cauze de controverse apelate la adunarea generală;

e) a decide asupra propunerilor făcute exclusiv cu privire la scopurile societății precizate în §§. 1 și 2.

f) în fine a alege comitetul și funcționarii săi, cari sunt: 1 președinte, 1 vice-președinte, un notar, care e totodată și bibliotecar, un cassar și un

comitet de 4 membri ordinari și 3 suplenți.

g) Concluzele adunării generale să aduc prin majoritatea relativă de voturi a membrilor prezenți. Când voturile să împart egal, dirimă votul președintelui.

h) Protocoalele adunării generale să autentică prin o comisiune verificătoare de 3 membri aleși de adunarea generală din sînul său, iar' protocoalele comitetului să verifice de însuși comitetul în adunările sale proxime.

§. 10.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sfera de activitate a comitetului :

a) Societatea încrede îngrijirea afacerilor sale, păstrarea ordinei bune, economia și acurata păzire a statutelor, unui comitet ce să alege de adunarea generală;

b) fiecare membru al comitetului să alege pe un an și să poate realege;

c) Comitetul decide asupra tuturor obiectelor, a căror desbatere și decidere nu e rezervată adunării generale;

d) Comitetul are a compune înainte de ținerea adunării generale, un inventar despre averea societății, precum și

un preliminar asupra venitelor și erogatiunilor anului următor și după-ce le-a expus în 8 zile spre vedere publică în sala de lectură a societății, le așterne adunării generale spre reviziune și aprobare. Tot comitetul are a face cu finea fiecărui an un raport detaiat despre activitatea sa și despre starea societății;

e) exclude din sînul societății pe acel membru, care nu să poartă conform statutelor și peste tot într'un mod ce nu se cuvine într'o societate urbană, după-ce admonierile președintelui rămîn fără rezultat, avînd despre aceasta: a încunoștiința pe respectivul în scris și a raporta proximei adunări generale spre ulterioară decideră. Apelațiunile așternute la a doua adunare generală dela aducerea sentinței de excludere, nu să vor lua în considerare;

f) prenumără ziarele și procură opuri literare pentru biblioteca societății, cu suma preliminară de adunarea generală;

g) ține cu finea fiecărui ($\frac{1}{4}$) de an ședințe ordinare și de cîte ori va cere trebuința extraordinare, la cari ședințe funcționarii au drepturi egale cu membrii comitetului;

h) deciziunile comitetului numai atunci au valoare, dacă la aducerea lor, afară de președintele, au fost cel puțin 4 membri de față, iar' la excluderea vre-unui membru să recere majoritate absolută. Cînd să împart voturile egal, decide votul președintelui.

§. 11.

Drepturile și agendele președintelui societății sunt:

a) A conchema adunarea generală ordinară la finea fiecărui an, și extraordinară de cîte-ori va cere necețitatea;

b) a defige ziua adunării;

c) a determina ziua ședințelor comitetului;

d) a supraveghia ca debaterile și concluzele adunărilor să se aducă conform scopului și intereselor societății;

e) a da cuvîntul și — în caz de abatere dela obiect, după îndreptarea rămasă fără efect — a detrage cuvîntul dela vorbitor, ba aflînd necezar și oportun, chiar a dizolva ședința;

f) a reprezenta societatea față cu toate oficiile și corporațiunile, însă afacerile președintelui în numele societății

cari ar produce obligațiuni asupra ei, numai atunci vor fi deobligătoare pentru ea, dacă acelea au urmat din învoirea comitetului, cel puțin cu pluralitatea voturilor și vor fi subscribe, pe lângă președinte, încă și de doi membri din comitet și provăzute cu sigilul societății;

g) a îngriji pentru efectuarea concluzelor adunării generale și a comitetului;

h) a asigna toate erogatele societății.

§. 12.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Președintele societății este totodată și președintele comitetului, dînsul prezidiază atît în adunările generale, cît și în ale comitetului și în caz de împedecare îl substitue vice-președintele în toate agendele sale.

§. 13.

Agendele notarului sunt:

a) A concipia și contrasigna procesele verbale a ședințelor comitetului și adunării generale și totodată a contrasigna față cu organele exterioare toate acele concluze, cari sunt de contrasig-

nat după prescriesele §-lui 10. El are a purta împroutocolarea și expedarea.

§. 14.

Agendele cassarului și ale economului sunt:

a) A încassa banii și a purta rațiociniu despre ei;

b) a îngrijii ca taxele să se încasseze la timpul său dela membrii societății și în caz contrar a raporta comitetului spre a-'i face posibilă împlinirea prescrielor §-lui 5 din aceste statute;

c) a compune la finea fiecărui an rațiociniul și a-'l așterne comitetului spre cenzurare, cel puțin cu 14 zile înaintea adunării generale ordinare și în fine e responsabil despre cassa ce i-s'a încredințat.

§. 15.

Banii societății sunt de a să păstra în una din cassele de păstrare din loc.

§. 16.

Agendele bibliotecarului sunt:

a) A ținea în ordine bună biblioteca societății;

b) a purta protocoale exacte despre opurile ce să află în bibliotecă și un ziar despre cărțile ce a dat din bibliotecă și le-a reprimit, precum și a raporta comitetului la finea fiecărui an despre starea bibliotecii.

§. 17.

Modalitatea convocării adunărilor:

a) Adunările generale să convoacă prin președintele societății cu ~~30~~ de zile mai nainte, prin un afiș expus vederii publice în localitatea societății de lectură și pe cale jurnalistică;

b) iar' adunările comitetului, prin un convocător exmis din partea biroului.

§. 18.

Societatea va avea un sigil cu inscripțiunea: „*Societatea de lectură română din Orăștie*“

§. 19.

Societatea numai atunci să va putea desființa, cînd numărul membrilor ordinari va scădea până la 7 (șapte) și aceștia să vor declara într'o adunare generală că nu o mai pot susține. În care caz toată averea societății — după

depunerea pasivelor — să va decretă de adunarea generală pentru vre-un scop filantropic național român, care concluzare de a să așterne înaltului minister r. u. de interne spre aprobare.

§. 20.

Modificări în aceste statute să vor putea face numai prin concluzele adunării generale a societății, cari modificări sunt de a să așterne înaltului minister r. u. de interne spre aprobare.

§. 21.

Dacă societatea nu să va ținea de ținta sa, determinată în statute, respective va trece peste cercul său de activitate, guvernul reg. o va putea suspenda fără amânare; periclitându-să prin continuarea activității sale, interesul statului sau interesul material al membrilor, sau o va desființa definitiv, în urma cercetării făcute după suspendare, sau o va deobliga eventual de a observa statutele mai exact, amenințându-o cu desființarea.

§. 22.

Președintele provizor să îndatorează, ca după aprobarea acestor statute să

concheme o adunare generală, în care să se constituie societatea în senzul acestora.

§. 23.

Președintele provizor să îndatorează a așterne aceste statute pe calea jurisdicțiunii înaltului ministru r. u. de interne spre aprobare, cari, după obținerea aceleia, numai decît întră în valoare.

Din ședința adunării generale ținută în Orăștie, în 11 Iunie st. v. 1883.

Samuil Pop m. p.,
vicepreșed. ad-hoc și președinte substitut.

Vasile Bologna m. p.,
notar ad-hoc.

22641 szám.

VII.

Látta a magyar király belügyminister.

Budapesten, 1885. évi április hó 27-én.

A minister helyett:

(L. S.)

(*Indescifrabil*)
államtitkár.

